

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-06-11

SBN 2024-08-27

SBF-2024-00698

Handläggare

Per Bratthammar

Telefon: 031-368 26 21

E-post: per.bratthammar@stadsbyggnad.goteborg.se

Svar på remiss – Fördjupad översiktsplan för Älvängen 2050 inom Ale kommun

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Tjänsteutlåtandet godkänns.
2. Tjänsteutlåtandet översänds till Ale kommun som yttrande över remissen.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har mottagit en remiss från Ale kommun angående en fördjupad översiktsplan för Älvängen, med målet att öka befolkningen till 13 000 invånare till år 2050. Planen omfattar utveckling av 2 500–3 000 nya bostäder, inklusive en betydande andel småhus, samt verksamhetsytor för att stärka den lokala arbetsmarknaden. En förbättrad kollektivtrafik med korta restider till Göteborg och billigare markpriser är tänkt att göra Älvängen attraktivt för boende och företag.

Stadsbyggnadsnämnden vid Göteborgs Stad ska yttra sig över förslaget som en del av GR-samarbetet. Ale kommun strävar efter att balansera regional tillväxt och säkerställa hållbar utveckling, vilket även stödjer Göteborgsregionens övergripande mål.

Ekonomiskt förväntas planen stärka regionens arbetsmarknad och stimulera lokal näringsverksamhet. Ekologiskt syftar planen till att minska koldioxidutsläpp genom stärkt kollektivtrafik och kompensationsåtgärder för ekosystem. Socialt sett förbättras lokal service, skolor, vård och rekreationsområden, vilket främjar social inkludering och rättvisa.

Sammanfattningsvis ser Göteborgs Stad positivt på Älvängens utveckling, som bidrar till en stark och attraktiv region. Detta kräver strategiska investeringar och samarbete mellan kommunerna för att nå en balanserad utveckling.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Planen för Älvängen har potential att positivt påverka Göteborgsregionens arbetsmarknad genom att öka tillgången på arbetskraft. Detta kan på sikt bidra till en starkare regional ekonomi och stimulera lokal näringsverksamhet genom ökad efterfrågan på varor och tjänster. Genom att erbjuda billigare bostäder kan Älvängen attrahera nya invånare, vilket avlastar bostadsmarknaden i Göteborg, möjliggör för fler att flytta till Göteborgsregionens geografiska område, samt kan främja en diversifierad befolkning. Detta kan också leda till lägre boendekostnader för invånarna och öka deras disponibla inkomst.

Utvecklingen av nya områden för näringsliv och service längs E45 kan stimulera ekonomisk aktivitet och skapa nya arbetsplatser, vilket är positivt för både Göteborg och Ale kommun. På kort sikt kan detta innebära ökade investeringar i infrastruktur och service

för att stödja den växande befolkningen vilket kan medföra initiala kostnader för Ale kommun, men kan även påverka exempelvis kapacitet samt investeringsbehov i infrastruktur och mobilitetslösningar för Göteborgs Stad.

Sammanfattningsvis förväntas planen ha en övervägande positiv inverkan på den enskilde invånaren genom lägre boendekostnader och förbättrad tillgång till arbetsmarknaden. Ekonomiska konsekvenser på lång sikt beror på hur väl kollektivtrafik och annan infrastruktur integreras och hur effektivt samarbetet mellan kommunerna sker för att stödja en balanserad regional utveckling.

Bedömning ur ekologisk dimension

Fördjupad översiktsplan för Älvängen innehåller viktiga åtgärder för att stärka kollektivtrafiken mellan Älvängen och Göteborg, men även att nyttja det befintliga kollektivtrafiknära läget. Genom att minska bilberoendet kan detta bidra till minskade koldioxidutsläpp och förbättrad luftkvalitet, vilket är positivt för både invånarnas hälsa och stadens ekologiska hållbarhet. Planen inkluderar även kompensationsåtgärder för att skydda och förbättra befintliga ekosystem, vilket stämmer väl överens med Göteborgs hållbarhetsmål och klimatstrategiska arbete.

Utvecklingen av grönområden och parker kan förbättra den lokala miljön och erbjuda rekreativsmöjligheter för invånarna, vilket bidrar till generationsmålet att lämna en god miljö till kommande generationer. Dessa åtgärder främjar även lokala och nationella miljömål genom att skydda biologisk mångfald och skapa hållbara livsmiljöer.

Förlusten av jordbruksmark och andra värdefulla naturområden kan negativt påverka biodiversiteten och ekosystemtjänster, vilket kan stå i strid med Stadens miljömål. Utvecklingen bör ske på ett miljömässigt ansvarsfullt sätt så de negativa effekterna minimeras.

Planen tar också hänsyn till klimatrelaterade utmaningar såsom översvämningar. Genom att inkludera strategier för klimatanpassning bidrar FÖP Älvängen till att stärka Göteborgs motståndskraft mot klimatförändringar.

Bedömning ur social dimension

Fördjupad översiktsplan för Älvängen har potential att förbättra den lokala servicenivån genom utveckling av skolor, vård och omsorg, vilket höjer livskvaliteten för invånarna och gör Älvängen till en attraktiv plats att bo på. Planen kan också bidra till en diversifierad befolkningssammansättning och främja social inkludering genom att erbjuda bostäder för olika inkomstgrupper och behov.

Älvängens utveckling beräknas påverka flera åldersgrupper positivt, från barn och unga till äldre. Planeringsarbetet med FÖP Älvängen har inkluderat en social- och barnkonsekvensanalys, för att säkerställa att planen möter barns behov och rättigheter samt främjar social inkludering.

Jämställdhet och mångfald är centrala aspekter i planen. Genom att erbjuda bostäder för olika inkomstgrupper och behov kan Älvängen främja en blandad och inkluderande befolkning, vilket motverkar segregation. Planen inkluderar också åtgärder för att säkerställa att nya byggnader och offentliga platser är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, vilket stärker de mänskliga rättigheterna.

Planen har också en viktig roll i att säkerställa social rättvisa genom att erbjuda likvärdig tillgång till resurser och möjligheter för alla invånare. Genom att utveckla i kollektivtrafikhärla lägen ges mer lika förutsättningar för resande för målgrupper utan tillgång till bil, såsom barn och äldre.

Sammanfattningsvis förväntas planen ha en övervägande positiv inverkan på invånarnas sociala relationer och skapa förutsättningar för ett inkluderande och hälsosamt samhälle. Det är avgörande att utbyggnaden hanteras på ett sätt som inte överbelastar befintlig infrastruktur och tjänster, vilket kräver noggrann planering och investeringar.

Bilagor

1. Fördjupad översiktsplan för Älvängen

Ärendet

Ale kommun har skickat ut den fördjupade översiktsplanen för Älvängen på remiss, med samråd mellan 22 maj och 6 september 2024. Göteborgs Stad ska genom stadsbyggnadsnämnden yttra sig över förslaget.

Beskrivning av ärendet

Ale kommun har tagit fram en fördjupad översiktsplan för Älvängen med målsättningen att öka befolkningen till 13 000 invånare till år 2050. Planen omfattar utveckling av 2 500–3 000 nya bostäder, vilket inkluderar en betydande andel småhus. Utöver bostäder fokuserar planen på att utveckla verksamhetsytor och skapa arbetsplatser, vilket stärker den lokala arbetsmarknaden. Planen betonar också förbättrad kollektivtrafik med korta restider till Göteborg, vilket gör det möjligt för invånare att pendla snabbt och effektivt till stadens centrum. Denna utveckling stöds av billigare markpriser i Älvängen, vilket gör området attraktivt för både boende och företag. Planförslaget innefattar också åtgärder för att hantera klimatrelaterade utmaningar och säkerställa en hållbar utveckling.

Göteborgs Stad ska yttra sig över förslaget som en del av GR-samarbetet. Bakgrunden till ärendet är att Ale kommun strävar efter att balansera regional tillväxt och säkerställa en hållbar utveckling som gagnar både Älvängen och dess omgivande region. Denna plan är en del av ett långsiktigt samarbete mellan Göteborgsregionens kommuner för att skapa en sammanhängande och konkurrenskraftig region.

Förslaget till fördjupad översiktsplan för Älvängen är en viktig del i regional utveckling och innebär strategiska beslut som påverkar både Göteborg och Ale kommun.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Göteborgs Stad ser överlag positivt på den fördjupade översiktsplanen för Älvängen som Ale kommun har presenterat. Planen visar på en vilja att utveckla Älvängen till en hållbar och attraktiv del av regionen, med fokus på förbättrad kollektivtrafik, hållbar bostadsutveckling och stärkt lokal service. Det är av stor vikt att denna utveckling sker i nära samarbete med Göteborg och övriga kommuner i regionen för att säkerställa en balanserad och hållbar tillväxt. Nedan följer Göteborgs Stads specifika synpunkter och bedömningar.

Kollektivtrafik och hållbart resande

Göteborgs Stad välkomnar Ale kommuns ambition att förbättra kollektivtrafiken och minska bilberoendet i Älvängen. Snabba och effektiva tågförbindelser till Göteborg är en stark konkurrensfördel och underlättar för pendlare. Det är viktigt att nya bostadsområden som ligger längre från tågstationen har goda anslutningar med cykel, gång eller lokalbuss. Detta främjar hållbart resande och minskar trängsel i och kring centrala Göteborg.

Infrastruktur och samarbete kring transportintensiv verksamhet

Göteborgs Stad ser positivt på FÖP Älvängens plan för att utveckla områden för näringsliv och service längs E45. Det är dock viktigt att samarbete sker på strategisk nivå för att hantera ökat transportarbete för långväga tung godstrafik. Terminalplacering, uppställningsplatser för tunga godsfordon och uppbyggnad av laddinfrastruktur är frågor som behöver koordineras med Göteborg och övriga regionen (GR).

Vatten- och avloppshantering

Göteborgs Stad noterar att Gryaab kommer att behöva hantera spillvatten från Älvängen när det lokala reningsverket läggs ner. Detta är en kritisk aspekt som måste beaktas i planeringen för att säkerställa en hållbar avloppshantering och minimera påverkan på Göta älv som dricksvattentäkt för Göteborg.

Göteborg vill även lyfta vikten av ett fortsatt skredförebyggande arbete och att frågan hanteras väl inom kommande detaljplaneläggning i älvnära lägen. Detta med tanke på regionens dricksvattenförsörjning och intaget vid Alelyckan.

Miljö- och klimatperspektiv

Ale kommuns arbete med att förbättra vattenkvaliteten i avrinningsområden är positivt och viktigt för både djur- och växtliv. Att bevara gröna och blå strukturer, utveckla grönområden och parker samt implementera naturbaserade lösningar är avgörande för att stärka den ekologiska hållbarheten och motståndskraften mot klimatförändringar. Förlusten av jordbruksmark och värdefulla naturområden måste dock hanteras varsamt för att minimera negativa effekter på biodiversitet och ekosystemtjänster.

Ekonomiska effekter och regional tillväxt

Utvecklingen av Älvängen förväntas stärka regionens arbetsmarknad genom att öka tillgången på arbetskraft och stimulera lokal näringsverksamhet.

Sammanfattningsvis anser Göteborgs Stad att FÖP Älvängen bidrar till en stark och hållbar utveckling av regionen. Det är önskvärt att planen genomförs med hänsyn till de samlade regionala intressena och i nära samverkan med berörda kommuner för att säkerställa en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig region.

Henrik Kant

Jenny Adler

Stadsbyggnadsdirektör

Avdelningschef Strategi och taktik